

INFORMAČNÝ LIST

ÚSPEŠNE ZREALIZOVANÉHO PROJEKTU

Názov projektu		Uzatvorenie a rekultivácia skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný, v Banskej Štiavnici
ITMS Kód projektu		24140110008
Číslo zmluvy o poskytnutí NFP		010/4.5MP/2008
Prijímateľ	Názov	Technické služby - B.Štiavnica
	Sídlo	Banská Štiavnica
Fond		Kohézny fond
Operačný program		Životné prostredie
Prioritná téma		Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom
Operačný cieľ		4.5 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov
Schéma štátnej pomoci		NA

1. Miesto realizácie projektu		
Región	Kraj	Obec
Stredné Slovensko	Banskobystrický kraj	Banská Štiavnica

2. Finančný a časový rámec realizácie projektu				
Časový rámec realizácie projektu	Začatie realizácie aktivít projektu		Ukončenie realizácie aktivít projektu	
	1.2.2008		31.12.2010	
Finančný rámec realizácie projektu	Celkové náklady projektu		1 695 721.94 €	
	z toho	NFP	1 610 935,84 €	
		EÚ zdroje	1 441 363,65 €	85 %
		ŠR	169 572,19 €	10 %
		Vlastné zdroje	84 786,1 €	5 %

Investícia do vašej budúcnosti
Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

3. Východiská, ciele a dosiahnuté výsledky/dopady projektu

<p>Východiská projektu a jeho ciele</p>	<p>Región Banskej Štiavnice bol po stáročia priemyselným centrom známym intenzívnou ľudskou činnosťou (baníctvom) ktorá významne pozmenila charakter krajiny. Sprievodným javom je aj množstvo environmentálnych záťaží (banské haldy, vysoký obsah ťažkých kovov v pôdach a vode, únik radónu) a množstvo ďalších rizík, ktoré negatívne ovplyvňujú kvalitu životného prostredia a sú rozstrúsené po krajine. Uzavretie a rekultivácia skládky TKO bola dôležitým krokom k postupnému znižovaniu a odstraňovaniu záťaží znižujúcich kvalitu životného prostredia Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy.</p> <p>Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný (ďalej len „skládka“) sa nachádzala v katastri obce Banská Štiavnica, na lokalite Principlac, katastrálne územie 801470, na parcele 7470/2. Areál skládky sa nachádzal na území Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy, vo vzdialenosti cca 1000 m od chráneného areálu „Kalvária“, pričom vizuálne narúšal cenný krajinnno-ekologický komplex územia, ktorého kultúrna krajina a technické pamiatky sú zapísané na listinu Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Skládka sa nachádzala cca 500 m od osady Kysihýbeľ, cca 1000 metrov od sídliska Drieňová v Banskej Štiavnici a cca 1000 metrov od obce Banská Belá</p> <p>Skládka bola vybudovaná na základe stavebného povolenia z 8.4.1988 č. 630/88 V a ÚP. Užívanie stavby skládky bolo povolené kolaudačným rozhodnutím č. 630/88 V a ÚP. Prevádzka skládky začala 1.10.1991. Vlastníkom skládky je mesto Banská Štiavnica, prevádzkovateľom Technické služby, mestský podnik Banská Štiavnica (ďalej len „Technické služby“). Skládka slúžila na ukladanie odpadu, ktorý nie je nebezpečný, prevažne komunálneho odpadu, pre mesto Banská Štiavnica a okolité obce regiónu, cca 19 000 obyvateľov. Kapacita skládky bola max. do 8 000 t odpadu ročne, 18.12.2002 rozhodnutím Okresného úradu v Banskej Štiavnici, odbor životného prostredia bola zvýšená max. do 16 000 t ročne (kvôli inertnému a stavebnému odpadu zo stavebných úprav a rekonštrukcií historických budov mesta). Skládka mala v čase podávania žiadosti plochu 15 205 m² (po uzatvorení 17 129 m²) a bolo na nej uložených cca 165 000 m³ odpadu.</p> <p>Na základe rozhodnutia SIŽP BB č. 2560/345/OIPK/470750106/2006/Ka z 13.11.2006 mala skládka k 31.12.2008 ukončiť svoju činnosť z dôvodu nesplnenia platných právnych predpisov (absencia tesniacej HDPE fólie) a mala byť uzatvorená a rekultivovaná. Účelová finančná rezerva bola vytvorená k 31.1.2008 vo výške 3,758 mil. Sk a nepostačovala na uzatvorenie a rekultiváciu skládky.</p> <p>Technicky bola skládka vybavená váhou pri vstupnej bráne, vnútro areálovou komunikáciou, 3 monitorovacími vrtmi, pomocou ktorých sa 4 x ročne kontroluje kvalita podzemných vôd, prístupovou komunikáciou, bola napojená na elektrickú sieť a oplotená so strážnym uzamykateľným vstupom. Skládka odpadu bola priebežne zhutňovaná.</p> <p>Podložie skládky nebolo izolované HDPE fóliou od prírodného geologického podložia. V rámci projektovej dokumentácie skládky bol vypracovaný plán rekultivácie /zakrytia/ skládky zatrávnením, jej odplyňovanie, odvodnenie a opatrenia na prevenciu závažných havárií.</p>
<p>Popis projektu</p>	<p>Realizácia stavby uzatvorenia skládky podľa projektovej dokumentácie sa skladala z nasledovných činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> o terénne úpravy telesa skládky – sformovanie telesa skládky do požadovaného tvaru o vybudovanie odplyňovacích šácht o konštrukcia jednotlivých vrstiev (odplyňovacia vrstva, minerálne tesnenie, drenážna vrstva, pokryvná vrstva), vrátane zhotovenia projektovej dokumentácie zemníka a vybudovania zemníka o rekultivačné činnosti – potrebné úpravy biologicky aktívnej zeminy na povrchu uzatvorenej skládky (zapracovanie humusu, hnojív, kyprenie), založenie trávnik, podľa potreby aj zavlažovanie o rekultivácia zemníka <p>Súčasne, počas realizácie stavebných prác, prebiehal monitoring skládky v zmysle Zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky MŽP 283/2001:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring množstva a zloženia priesakových kvapalín (17 ukazovateľov – podľa rozhodnutia IPKZ) – štyrikrát ročne - monitoring podzemných vôd (17 ukazovateľov – podľa rozhodnutia IPKZ) – štyrikrát ročne

Investícia do vašej budúcnosti

Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

	<p>Realizáciou projektu sa odpad na skládke oddelil od krajiny a životného prostredia. Vďaka izolačným vrstvám sa prakticky zastavil vsak zrážkových vôd do telesa skládky, čo vedie k utlmeniu vývoja skládkového plynu a k zníženiu priesakov. Zastavil sa eolický odnos ľahkých frakcií odpadu po okolí (najmä plastové fólie). Preto má projekt v porovnaní so starým stavom výrazne pozitívny vplyv na životné prostredie.</p>
<p>Dosiahnuté výsledky / dopady projektu vrátane merateľných ukazovateľov</p>	<p>Po uzatvorení bola skládka odizolovaná od životného prostredia nepriepustnou minerálnou vrstvou, ktorá je súčasťou vrstiev zakrytia skládky. Táto vrstva zabránila vnikaniu zrážkových vôd do telesa skládky, čím pokleslo množstvo problémových výluhov vytekajúcich zo skládky a taktiež sa utlmila tvorba skládkového plynu. Skládkový plyn je zberaný odplyňovacím systémom skládky a pomocou odplyňovacích šácht je odvádzaný z telesa skládky. Monitoring skládky prebieha v zmysle §34, ods.2 vyhlášky 283/2001 Z.z., a bude prebiehať ešte minimálne 30 rokov po uzatvorení skládky.</p> <p>Po rekultivácii sa v okolitej krajine javí skládka ako zatrávnený plochý kopec, a je odstránený problém odpadov rozširovaných vetrom. Rekultiváciou skládky bude atraktívnejšia kultúrna krajina v okolí významnej regionálnej dominanty – Banskostavnickej Kalvárie, vytvoria sa predpoklady pre investičný rozvoj a tvorbu pracovných miest v širšom okolí tejto krajinskej dominanty.</p> <p>Reforma odpadového hospodárstva: uzavretie a rekultivácia skládky je dôležitým krokom k reforme odpadového hospodárstva mesta a regiónu Banskej Štiavnice, ktorá bola zahájená na sklonku roka 2007. Vypracovaná bola „Analýza súčasného stavu odpadového hospodárstva v meste Banská Štiavnica“. Jednotlivé kroky k rozvoju efektívneho a environmentálne prijateľného odpadového hospodárstva sú postupne realizované, pričom uzavretie a rekultivácia skládky TKO je jednou z týchto aktivít. Na základe uvedeného dokumentu mesto Banská Štiavnica vytvorilo s okolitými obcami „Regionálne združenie v odpadovom hospodárstve“ (ďalej len „združenie“), v rámci ktorého spoločne buduje moderný systém odpadového hospodárstva.</p> <p>Žiadne zariadenia na zneškodňovanie komunálnych odpadov nie sú na území okresu Banská Štiavnica do budúcnosti plánované, eminentným záujmom Mesta Banská Štiavnica a okolitých obcí je efektívny systém separácie odpadov, a vybudovanie technológií na spracovanie a zhodnocovanie odpadov. V rámci reformy odpadového hospodárstva mesto Banská Štiavnica a „združenie“ pripravuje projekt vybudovania efektívneho systému odpadového hospodárstva založenom na separácii odpadov v meste a okolitých obciach, vybudovaní zberového dvora a technológií na spracovanie odpadov pre región. Pripravovaný projekt definuje systém vzdelávania obyvateľstva a ekonomické nástroje ktoré motivujú obyvateľstvo k separácii a zhodnocovaniu odpadov. Uzavretie a rekultivácia skládky TKO je jedným z ekonomických nástrojov, ktoré motivujú obyvateľstvo k zmene postojov k životnému prostrediu, a sú dôležitým krokom k vytvoreniu účinného systému nakladania s odpadmi založenom na princípe „znečisťovateľ platí“.</p>
<p>Web stránka projektu/prijímateľa:</p>	<p>http://www.banskastiavnica.sk/obcan/institucie/ts-1/uvod-2.html</p>
<p>Vyjadrenie prijímateľa: (Zdôraznenie pridanej hodnoty a vplyvu projektu na občanov, prijímateľa a pod.)</p>	<p>Realizáciou projektu bola odstránená environmentálna záťaž – skládka odpadov, hoci riadená. Už nedochádza k eolickému odnosu odpadov a k narušaniu krajinného rázu, keďže skládka sa v teréne javí ako zatrávnený kopec. Okolie skládky môže byť občanmi využívané na rekreačno – turistické účely.</p> <p>Pre prijímateľa (Technické služby) bol projekt kľúčovým nástrojom pre naplnenia povinnosti uzatvorenia a rekultivácie skládky, keďže vytvorená finančná rezerva (0,125 mil €) predstavovala len 7 % reálne vynaložených nákladov na rekultiváciu skládky (1,808 mil. €) a prijímateľ, resp. Mesto Banská Štiavnica nedisponoval finančnými prostriedkami na rekultiváciu skládky. Buď by sa musel úverovo zadĺžiť, alebo znášať sankcie zo strany kontrolných orgánov. Preto je projekt prínosom pre región nielen z environmentálneho, ale aj z ekonomického hľadiska.</p>

FOTOGRAFIE Z MIESTA REALIZÁCIE PROJEKTU

Projekt počas realizácie

Projekt po realizácii

Investícia do vašej budúcnosti
Tento projekt bol spolufinancovaný z fondov Európskej únie

